

TBMM
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 14.529
Tarih : 26.09.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Ayşe ACAR BAŞARAN

Batman Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih :	01 Ekim 2021
Esas No:	2/3835

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Eylül 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
24 Eylül 2021
No. 882175
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Uzun bir aradan sonra üniversitelerin yüz yüze eğitime geçerek açılması ile beraber, öğrenciler için barınma sorunu ortaya çıkmıştır. Pandemi boyunca uzaktan eğitim döneminde ev ve yurtları boşaltan öğrenciler, döndüklerinde bir sene önce ödedikleri fiyatlara barınacak yer bulamamıştır. Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı yurtlarda kalmaya hak kazanamayan üniversite öğrencileri, konut kiralardaki artış ve yurtların pahalılığı nedeniyle eğitimlerini yarıda bırakma ihtimaliyle yüz yüze gelmiştir. Artan kiralar ve talebe yetiyecek kadar evin bulunmaması nedeniyle öğrenciler, pansiyon ve yurtlara yönelmiştir. Penceresi olmayan ve içeriye tek kişilik bir yatak ile dolabın anca sığıdığı bir odanın fiyatı 900 lira olarak kamuoyuna yansımıştır.

İnsani şartlarda barınmak isteyen öğrencilerin aylık minimum 2 bin 500 lirayı gözden çıkarması gerektiğine dair bir hesaplamaları vardır. Barınacak yeri olmayan öğrenciler, tüm bu koşulları protesto etmektedir. Verilere göre Türkiye'de 2019-2020 eğitim-öğretim yılında önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora olmak üzere toplam öğrenci sayısı 7 milyon 940 bin 133'tür. Bu sene daha da artmış olan üniversite öğrencilerine karşılık KYK'nın 81 ilde, 162 ilçede ve 2 de KKTC'de olmak üzere toplam 552 yurdu bulunmaktadır. Bu yurtların öğrenci kapasitesi 84.363'tür. Özel kız öğrenci yurtlarının fiyatları 900 TL ile 2500 TL arasında değişmektedir. Öğrenci yurdu vakıf özellikli yurtlar 800 TL ile 1500 TL arasında, Rezidans kız öğrenci yurtları için 1400 TL ile 3000 TL arasında, Apartlar için hizmet özelliklerine göre 900 TL ile 1800 TL arasında fiyatlar belirlenmiştir. Buna karşılık KYK bursu ve kredisi 2021 yılında lisans öğrencilerine 650 TL, yüksek lisans için 1300 TL, doktora için ise 1950 TL olarak açıklanmıştır.

Geleceğimiz olan üniversiteli gençliğin nitelikli bir eğitim alması, eğitim süreçlerinde nitelikli yurt ve okullarda borçlandırılmadan eğitim alması ve borçlandırılan gençlerin borçluluk sorunlarının çözülmesi için gerekli politikaların belirlenmesi bir toplumsal görevdir. Bu kapsamda yeni bir KYK borçlandırması yapmadan gençlerin nitelikli bir yükseköğretim hizmeti alması ve sürdürülebilir bir yurt sistemi kurulmasına hizmet edecek kanun değişikliği elzemdir. Üniversitelilere yapılan yardım ödemelerinin faizsiz ve artırımsız olması ve sigortalı, güvenceli ve en az asgari ücretli bir iş bulunana kadar geri ödemelerin ertelenmesi gereklidir. Bu koşullar sağlanamadığı durumlarda üniversiteli mezunların geleceği ipotek altına alınmış olacak, iş bulamama durumlarında ise haciz ve icra gibi yaşamı alt üst eden durumlarla karşılaşacaklardır. Gençliğin eğitimin desteklenmesi ve geleceğinin korunması için kredi, burs ve yardım gibi desteklerin onlara yük olmaması sağlanmalıdır. Gittikçe artan işsizlik ve yoksulluk durumu da geri ödeme şartı için sigortalı, güvenceli ve insan onuruna yakışır iş koşulunu gerektirmektedir. İş imkânı sağlanmadan haciz ve icraya tabi tutulan üniversite gençliği kayıp nesil olacaktır. Bu yasayla verilecek barınma yardımının diğer KYK borçları gibi hacizlik ve icralık durumlara yol açmaması da amaçlanmıştır. Mezunlar için İŞKUR tarafından uygun bir iş bulunana kadar KYK borçları ve barınma yardımının geri ödememesi gereklidir. Ayrıca faiz etkisi nedeniyle ödenemeyecek kadar artan borçların makul bir düzeye çekilmesi sağlanıp, belli bir süre içerisinde yapılan ödemelere faiz uygulanmaması sağlanmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Türkiye’de yoksul hanelerde yaşayan öğrencilere barınma yardımı verilmesini amaçlayan bu madde ile 2021 yılı için “hane geliri iki asgari ücretin altında (2021 yılı için 5.651,8 TL altında) olan öğrencilere” 2021 yılı itibariyle aylık öğrenim kredisi miktarınca barınma yardımı verilecektir. Bu şekilde ebeveynleri asgari ücretli olan tüm öğrencilere kira ve diğer barınma giderleri için bir destek bursu verilmiş olacaktır.

Mezuniyetten sonra öğrencilerin iş bulmaları ve gelir sahibi olmaları durumunda bu barınma yardımını geri ödemeleri için düzenlemeler yapılmıştır. İşsiz ve gelirsiz olmaları durumunda ödeme yapmamaları için kolaylaştırıcı düzenlemeler de yapılmıştır. Mezuniyetten itibaren 7 yıl içinde geri ödemelerini yapan öğrencilere herhangi bir şekilde faiz uygulanmayacaktır. Yine bu borç nedeniyle öğrencilere haciz ve icra takip işlemleri yürütülemeyecektir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

YÜKSEKÖĞRENİM KREDİ VE YURT HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 16/08/1961 tarihli ve 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun “Beslenme ve Barınma Yardımı” üst başlıklı 23’üncü maddesine “Vergi muafiyeti tanınan vakıflar” ibaresinden önce gelmek üzere aşağıdaki düzenleme yapılmıştır.

MADDE 23 –

Aylık toplam hane gelirlerinin, iki asgari ücret miktarının altında olduğunu belgeleyen ve başvuran tüm yükseköğrenim öğrencilerine (açık öğretim hariç) yurt ve barınma imkânı sağlanır.

Başvurusuna rağmen bir ay içerisinde yurt ve barınma imkânı sağlanamayan bu yükseköğrenim öğrencilerine o yıl için belirlenen öğrenim kredisi miktarı kadar, aylık barınma yardımı izleyen ay içerisinde ödenir. Öğrencinin öğrenim kredisi ve burs alması, bu başvuruyu yapmasına ve barınma yardımı almasına engel teşkil etmez.

Öğrenci, barınma yardımı borcunu öğrenim gördüğü öğretim kurumunun normal eğitim süresinin bitiminden itibaren iki yıl (öğrencinin lisansüstü eğitim yapması halinde dört yıl) sonra başlamak üzere, yardım aldığı süre için ve aylık dönemler halinde Kuruma ödemek zorundadır. Ancak bu süre Kurumca bir yıl daha uzatılabilir.

Mezuniyetten itibaren 7 yıl içinde yapılan geri ödemelerde borç faizi uygulanmaz.

Geri ödeme başlangıcı erkeklerde askerlik, kadınlarda gebelik ve doğum izni dönemine rastlarsa dönemin sonuna kadar ertelenir.

Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıtlı olacak şekilde en az asgari ücretli iş imkânları sağlanmayan tüm mezunların geri ödemeleri iş bulunana kadar ertelenebilir. Uygun iş bulunmasında görevli kurum İŞKUR’dur.

Geri ödemeleri devam ederken işsiz kalan borçluların ödemelerine iş bulunana kadar ara verilebilir.

İşsiz olanlara geri ödeme borcu nedeniyle haciz ve icra işlemi yapılamaz.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.